ΗΥ-111 ΑΠΕΙΡΟΣΤΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ ΙΙ

1. FENIKA

ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΤΣΑΓΚΑΤΑΚΗΣ			
ΕΞΑΜΗΝΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	EAPINO			
ΣΧΟΛΗ	ΘΕΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ			
TMHMA	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ПРОПТУХІАКО			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΗΥ-111 ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ 2°			
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΠΕΙΡΟΣΤΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ ΙΙ			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστήρια		6	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχή	S		
Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων,				
Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης				
Δεξιοτήτων				
ПРОАПАІТОУМЕНА МАӨНМАТА:	HY-110			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και	Ελληνική.			
ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:				
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	OXI			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ	Σύστημα elearn του Π.Κ.			
ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)				
	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1093			
	Δευτερευόντως			
	https://www.csd.uoc.gr/~hy111/			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η κατανόηση βασικών εννοιών σχετικά με την περιγραφή και ανάλυση συναρτήσεων πολλών μεταβλητών, το οποίο αποτελεί σημαντικότατο εχέγγυο για την κατανόηση ενός μεγάλου αριθμού αντικείμενων της επιστήμης υπολογιστών. Συγκεκριμένα η έννοια της παραγώγισης τέτοιων συναρτήσεων αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο σε προβλήματα βελτιστοποίησης που απαντώνται σε κλάδους

όπως επεξεργασία σήματος, μηχανική μάθηση, υπολογιστική όραση, τηλεπικοινωνίες, αλλά και γενικότερα σε σύγχρονα θέματα διαχείρισης μεγάλων δεδομένων.

Το μάθημα αποτελεί τη συνέχεια του μαθήματος Απειροστικός Λογισμός Ι (ΗΥ110) και σαν σκοπό έχει την εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές αρχές της ανάλυσης συναρτήσεων πολλών μεταβλητών και τις εφαρμογές αυτών σε προβλήματα μαθηματικού προγραμματισμού και βελτιστοποίησης. Το μάθημα αποτελείται από δύο μέρη, το πρώτο αφορά γενικές αρχές περιγραφής και λογισμού με πολλαπλές μεταβλητές, ενώ στο δεύτερο μέρος, παρουσιάζεται η εφαρμογή αυτών των αρχών σε ζητήματα γραμμικού προγραμματισμού και βελτιστοποίησης.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές

- (ι) θα έχουν αποκτήσει το θεωρικό υπόβαθρο στην μαθηματική περιγραφή προβλημάτων
- (ιι) θα έχουν εξοικειωθεί με τις θεωρητικές μεθόδους αντιμετώπιση αυτών
- (ιιι) θα είναι σε θέση να ερμηνεύσουν και αν αντιμετωπίσουν με πρακτικά μέσα σύγχρονα θέματα βελτιστοποίησης και ανάλυσης δεδομένων.

Εκτός της εξοικείωσης σε θεωρητικό επίπεδο, η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει και την εισαγωγή σε εφαρμογές από διάφορους τομείς με χρήση του Matlab, ενώ χρησιμοποιούνται καινοτόμες διαδικτυακές εφαρμογές όπως η πλατφόρμα geogebra.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των

απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην

πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1. Καμπύλες (αναπαράσταση καμπύλης στον R^{2} και στον R^{3}), παραγωγίσιμες καμπύλες (εφαπτόμενο διάνυσμα, μήκος καμπύλης). Συναρτήσεις πολλών μεταβλητών (από τον Rⁿ στον R^m). Εφαρμογές στη ανάλυση δεδομένων (π.χ. αστροφυσική, βιολογία, internet-of-things).
- 2. Μερικές παράγωγοι (ορισμός, γεωμετρική ερμηνεία, σχέση με συνέχεια). Παράγωγος σε μια διεύθυνση και Μερικές παράγωγοι ανώτερης τάξης. Συνέχεια συναρτήσεων πολλών μεταβλητών. Τύπος του Taylor.
- 3. Μέγιστα και ελάχιστα συναρτήσεων πολλών μεταβλητών. Συνθήκες για τοπικά μέγιστα ή ελάχιστα ή σαγματικά σημεία. Πίνακας του Hesse στην περίπτωση δυο μεταβλητών. Κυρτές και κοίλες

- συναρτήσεις. Μέγιστα και ελάχιστα με συνθήκες (πολλαπλασιαστές Lagrange). Κανόνας της αλυσίδας.
- 4. Βελτιστοποίηση σε προβλήματα πολλών μεταβλητών. Αναγνώριση συναρτήσεων πυρήνων. Αλγοριθμικά παραδείγματα ελαχιστοποίησης κυρτών συναρτήσεων (Μέθοδος Gauss, Newton). Εφαρμογές σε πραγματικά συστήματα.
- 5. Μοντελοποίηση χώρων υψηλών διαστάσεων. Πεπλεγμένες συναρτήσεις (Θεώρημα και παραγώγιση πεπλεγμένων συναρτήσεων). Εφαπτόμενα διάνυσμα/επίπεδα και κάθετο διάνυσμα επιφάνειας. Περιγραφή Ευκλείδειων και τοπολογικων χώρων. Εφαρμογές σε ανάλυση δεδομένων.
- 6. Πολλαπλά Ολοκληρώματα. Διπλά/Τριπλά ολοκληρώματα Ορισμός, Ιδιότητες. Υπολογισμός με επαναλαμβανόμενη ολοκλήρωση. Παραδείγματα. Ιακωβιανή ορίζουσα. Τύπος αλλαγής συντεταγμένων. Πολικές/ Σφαιρικές συντεταγμένες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο (αίθουσα διδασκαλίας) Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ. ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ Διαφάνειες με υλικό διαλέξεων σε μορφή pdf ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (λίστα μαθήματος και προσωπική Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην επικοινωνία με διδάσκοντα) Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Ιστοσελίδα μαθήματος σε πλατφόρμα e-learn του Π.Κ. Επικοινωνία με τους φοιτητές Ηλεκτρονική υποβολή ασκήσεων ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Φόρτος Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος Δραστηριότητα Εργασίας και μέθοδοι διδασκαλίας. Εξαμήνου Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Διαλέξεις 52 Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & 26 Φροντιστήρια ανάλυση βιβλιογραφίας, Εργαστηριακές ασκήσεις (3) 60 Φροντιστήριο, Πρακτική 30 Project (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Μελέτη βιβλιογραφίας 10 Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση Σύνολο Μαθήματος 178 μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Γλώσσα ελληνική. Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα ανατεθούν 3 σειρές ασκήσεων Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι και 1 εργαστηριακή άσκηση (χρήση προγραμμάτων όπως Matlab). Θα διεξαχθεί μια εξέταση προόδου κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. αξιολόγησης, Διαμορφωτική

Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Εργασία, Γραπτή Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Παρουσίαση, Εξέταση, Δημόσια Εργασία, Κλινική Εργαστηριακή Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Βαθμολόγηση:

- Αναθέσεις εργασιών (20%) (υποχρεωτικά)
- Πρόοδος (30%) (υποχρεωτικά)
- Τελική Εξέταση (50%)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- 1. Απειροστικός Λογισμός THOMAS, Τόμος ΙΙ (ή ενιαίος τόμος), Finney R.L., Weir M.D., Giordano F.R., Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 10η έκδοση, 2010.
- 2. Επιχειρησιακή έρευνα και βελτιστοποίηση για μηχανικούς, Καρλαύτης Μ., Λάγαρος Ν., Εκδόσεις Συμμετρία, 2010.
- 3. Διανυσματικός Λογισμός, J. Marden and A.Tromba, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2007

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά: